

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 16. januar 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Rebekka Have Enevold-
sen
Sagsnr.: 2019-0030-3293
Dok.: 1339364

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 473 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. december 2019. Spørgsmålet er stillet på vegne af udvalget.

Nick Hækkerup

/

Maria Holm

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 473 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 5. december 2019 fra Danner vedr. frarådelse af konfliktråd til voldsudsatte kvinder, jf. REU alm. del - bilag 125.”

Svar:

1. Konfliktråd giver den forurettede mulighed for over for gerningspersonen at give udtryk for, hvordan vedkommende har oplevet den strafbare handling, og kan medvirke til, at forurettede får bearbejdet den vrede og angst, som den kriminelle handling kan have medført, samt være med til at give forurettede en følelse af større tryk i hverdagen. Samtidig får gerningspersonen i den direkte kontakt med den forurettede mulighed for at se og forholde sig til de menneskelige følger af den strafbare handling og mulighed for at påtage sig ansvar for handlingen. Konfliktråd kan dermed medvirke til at øge gerningspersonens ansvarlighed og dermed til, at han eller hun undlader at begå ny kriminalitet.

Det er en forudsætning for gennemførelse af konfliktråd, at konfliktrådet er baseret på frivillighed, og at sagen er egnet til behandling i et konfliktråd.

Jeg deler derfor også Danners holdning om, at ingen skal presses til at deltage i konfliktråd, og at konfliktråd aldrig må blive et middel for en gerningsperson til fortsat at krænke sit offer.

Som det fremgår af udtalelsen fra Rigspolitiet, se pkt. 2 nedenfor, er der i politiet fokus på at sikre, at deltagelse i konfliktråd er frivillig, og at de udvalgte sager er egnede til behandling i konfliktråd. Rigspolitiet har endvidere oplyst, at der den 10. januar 2020 er afholdt et møde med Danner for nærmere at få belyst problemstillingen og omfanget heraf til brug for de videre overvejelser om håndteringen heraf.

Jeg mener, at det er vigtigt, at det løbende sikres, at der i arbejdet med konfliktråd tages de nødvendige hensyn til ofre og er derfor tilfreds med, at Danners viden og erfaringer nu også inddrages i Rigspolitiets arbejde med konfliktråd i sager om vold i nære relationer.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, som har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at Rigspolitiet, på bag-

grund af henvendelsen fra Danner af 5. december 2019, har afholdt møde med Danner den 10. januar 2020 med henblik på nærmere drøftelse af indholdet af henvendelsen.

Rigspolitiet kan mere generelt om konfliktråd oplyse, at det følger af lov om konfliktråd i anledning af strafbar handling, at konfliktråd kan gennemføres i alle typer af straffesager uanset kriminalitetens art, hvis der er et identificerbart offer (en forurettet), gerningspersonen i det væsentlige har tilstået, og begge parter (forurettede og gerningspersonen) har givet deres samtykke til at deltage i konfliktrådet

Konfliktråd er således et frivilligt tilbud, og tilbydes uafhængigt af den verserende straffesag.

Samtlige politikredse har en konfliktråds koordinator, der indledningsvis visiterer de sager, herunder sager, hvori der er yttret ønske om at høre mere om konfliktråd, Konfliktråds koordinatoren vurderer samtidigt om betingelserne for afholdelse af konfliktråd er tilstede.

Herefter foretages en nærmere vurdering af, hvorvidt den konkrete sag og partnerne skønnes egnet til konfliktråd. Vurderingen foretages på baggrund af sagens akter samt på baggrund af en samtale med sagens parter, hvor der bl.a. spørges til baggrunden for ønsket om deltagelse i konfliktråd, ligesom det sikres, at parterne har forstået, hvad det betyder at deltage i konfliktråd.

Denne vurdering kan både foretages af konfliktråds koordinatorerne og konfliktråds mæglerne. Både konfliktråds koordinatorerne og konfliktråds mæglerne har gennemgået Rigspolitiets konfliktråds mægleruddannelse, hvori der bl.a. indgår undervisning om ofres og gerningsmænds reaktionsmønstre før og under konfliktråd.

Konfliktråds mægleren kan – hvis det skønnes nødvendigt – afholde individuelle formøder med hver part for at foretage en vurdering af, om parterne eller sagen i øvrigt er egnet til konfliktråd.

Konfliktråds mægleren kan efter en konkret vurdering udelukke f.eks. meget unge personer samt psykisk syge fra at deltage i konfliktråd. Parterne har også selv på et hvilket som helst tidspunkt mulighed for at tilbagekalde deres samtykke til at deltage i konfliktrådet

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at et igangværende konfliktråd på et hvilket som helst tidspunkt kan afbrydes. Dette kan ske enten efter ønske fra én af parterne eller på konfliktråds mæglerens eget initiativ, herunder blandt andet hvis der er en sådan magtubalance mellem parterne, der ikke umiddelbart kan af-

hjælpes af konfliktrådsmedgleren, og som påvirker konfliktrådet negativt, eller hvis afholdelse af konfliktrådet ikke længere findes formålstjenligt.

Konfliktrådsmedgleren kan endvidere med accept fra parterne foretage et opfølgende telefonopkald for at afklare parternes udbytte af konfliktrådet.

Rigspolitiet kan desuden oplyse, at Rigspolitiet i samarbejde med koordinatorene og konfliktrådsmedglerne har udarbejdet retningslinjer for ”Det gode konfliktråd – kvalitet, etik og faglighed”. Det fremgår bl.a. heraf, at politiets koordinatore, sagsbehandlere og konfliktrådsmedglere målrettet skal arbejde for at fremme tillid, tryghed, objektivitet og gennemsigtighed gennem sin vejledning af parterne før et eventuelt konfliktråd. Herunder skal visitationen af egnede sager til konfliktråd ske således, at parternes deltagelse eller fravalg af et konfliktråd sker på et oplyst grundlag.

Rigspolitiets vejledning om konfliktråd indeholder ikke retningslinjer for, hvor mange gange en forurettet (eller gerningsperson) bør kontaktes vedrørende deltagelse i konfliktråd, men praksis er, at der som hovedregel kun rettes henvendelse til parterne én gang. I enkelte tilfælde, og efter aftale med parterne, kan koordinatoren eller medgleren dog tage kontakt igen. Dette kan f.eks. ske, hvis parterne ønsker sig betænkningstid, inden de træffer beslutning om deltagelse i konfliktråd.

Rigspolitiet er ikke – ud over Danners henvendelse af 5. december 2019 – bekendt med eller har modtaget klager fra parter over, at disse har følt sig tvunget til at deltage i konfliktråd i de 10 år ordningen har været landsdækkende.

Rigspolitiet kan herudover oplyse, at der i perioden fra 2013 til og med 3. kvartal 2019 er gennemført 226 konfliktråd i sager omhandlende ”vold i nære relationer/partnervold”.

Rigspolitiet har siden 2010 afholdt kvartalsvise møder med politikredsens konfliktrådskoordinatore. På møderne drøftes eventuelle problemer og udfordringer bl.a. på baggrund af tilbagemeldinger fra kredsens konfliktrådsmedglere, ligesom der udveksles erfaringer i relation til håndtering af forskellige sagstyper i konfliktrådssammenhæng. Rigspolitiet er ikke umiddelbart bekendt med, at der på disse møder har været drøftet problemstilling om, at en række kvinder føler sig pressede til at indgå i et konfliktråd i sager om langvarig partnervold.

Det er imidlertid vigtigt for Rigspolitiet, at forurettede ikke føler sig presset til at deltage i konfliktråd, og det har derfor været af stor betydning for Rigspolitiet at mødes med Danner for nærmere at få belyst denne problemstilling og omfanget heraf til

brug for de videre overvejelser om håndtering af problemstillingen.

Rigspolitiet skal afslutningsvis bemærke, at det også er muligt at afholde konfliktråd i sager omfattet af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, såfremt der er et gensidigt ønske fra parterne om at deltage i konfliktråd.”

3. Lov om konfliktråd i anledning af en strafbar handling trådte i kraft den 1. januar 2010. Loven byggede bl.a. på erfaringer fra flere forsøgsordninger med konfliktråd gennemført i en række politikredse samt på Betænkning om konfliktråd afgivet af Justitsministeriets udvalg om konfliktråd i 2008.

Det følger bl.a. af lovens § 2, at konfliktråd alene kan finde sted med samtykke fra de involverede parter, og hvis gerningspersonen i det væsentlige har tilstået den strafbare handling.

Der findes ikke i loven en begrænsning af, hvilke sagstyper mægling i konfliktråd kan anvendes i. Det fremgår af bemærkningerne til loven, at udvalget om konfliktråd har overvejet, om ordningen burde begrænses til særlige former for strafbare handlinger, men at det var udvalgets opfattelse, at erfaringerne fra den seneste forsøgsordning viser, at konfliktråd uanset kriminalitetens art kan gennemføres med positivt resultat for såvel forurettede som gerningsperson i alle typer af sager med et identificerbart offer. Det gælder også i mere alvorlige straffesager som f.eks. røveri. Udvalget bemærkede, at kravet om frivillig deltagelse og en konkret egnethedsvurdering af sager, der visiteres til behandling i konfliktråd, vil kunne være tilstrækkeligt til at varetage de særlige hensyn, der kan være til forurettede i sager om alvorlig personfarlig kriminalitet. På den baggrund fandt udvalget ikke grundlag for at anbefale begrænsninger anvendelsesområdet. Udvalget pegede i den forbindelse også på, at erfaringerne fra forsøgsordningen viser, at det for forurettede i sager om personfarlig kriminalitet, f.eks. røveri, netop kan have stor betydning for at kunne bearbejde den traumatiske oplevelse, at den forurettede kan møde gerningspersonen i konfliktråd. Der henvises til pkt. 3.4. i de almindelige bemærkninger i lovforslag nr. L 158, folketingssamlingen 2008-2009.